

işçi birliği

FRANSADAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLER BİRLİĞİNİN YAYIN BÜLTENİ

TÜRKİYE
TÜSTAV
ARŞİVİ
SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA
VAKFI

MAYIS 1973

SAYI = 1

ÇIKARKEN...

İşte "İşçi Birliği"nin ilk sayısı. Birliğimizi kurduk, çalışmaya başladık, genişliyoruz, çoğalıyoruz. Birlikte dertlerimizi çözme yolunda yavaş fakat emin adımlarla ilerliyoruz.

Bu yolda bize bir ayna gerekiyordu; içimizdekini dökecek, tizi, bize, dertlerimizle, sevinçlerimizle, acılarımızla aktirecek. Bize bir lamba gerekiyordu; sorunlarımızı aydınlatacak, önümüze serecek çözümlerini araştırarak sesimizi duyuracak

İşte, nedenlerini kısaca açıkladığımız yayın organımız, bu saydığımız ihtiyaçlardan doğdu. Elinize aldığınız bu ilk sayıda, İşçi Birliğimizin nasıl çalıştığını, nasıl çalışacağını, dertlerimizi, durumumuzu anlatan yazılar var. Yine bu sayıda içimizden birisinin bizlere şiirle seslenişini, hiçbirimize yabancı olmayan bir olayı konu alan küçük bir hikâyenin ilk kısmını bulacaksınız.

Gelecek sayımızdan itibaren bir okuyucu mektupları köşesi kuracağız. Bu köşe tüm üyelere açık olacak. Yayın kuruluşa ulaştırılan yazılar bu köşede yayınlanacak. Yayınlarınızı bekliyoruz.

İlk sayımızda eksiklerimiz çok, ama zamanla bunları gidereceğiz, hatalarımızı düzelteceğiz. Eğer birliğimize ve onun yayın organına sahip çıkarsak, yazılar yazarsak, satın alıp okursak, okutursak hem birliğimiz büyüyecek, hem bültenimiz gelişecek, hemde sesimiz daha güçlü çıkacak.

Tüm üyelerimizden, tenkitleriyle, katkılarıyla bizlere yardımlarını bekler, kendilerine başarılı günler dileriz.

Saygılarımızla

Yayın Kolu Başkanı
NAZİF CÖÇMEN

BİRLİĞİMİZDEN

Önce konuşuluyordu. Deniliyordu ki "işçiler birleşsin işçilerin bir yeri yok, işçi birliği lâzım". Yalnızca söyleyip durdular. Diyorlardı ki "İşçiler kültürsüz, cahil, hiç bilgileri yok, bir araya gelemezler, onlar bir dernek yönetemezler".

Ne oldu sonunda? Arka arkaya iki toplantı yapıldı. Ve birleşiverdik. Şimdi her gün yeni yeni arkadaşlar üye oluyorlar. Paris'in yüz kilometre ötesinden arkadaşlar geliyor. Her gün daha da kuvetimiz artıyor.

Yayın bürosu kuruldu. Hukuk bürosu kuruldu. Çalışıyor. Tercüme işlerinde öğrenci arkadaşları görevlendirdik. Usanmadan çalışıyorlar. Sosyal işler ve kültür kolumuz eğlence günleri, toplantılar, kültür çalışmaları için hazırlık yapıyor. Ve bütün bunları işçiler yapıyor. Tercüme gibi bizim yetmediğiniz yerde öğrenci arkadaşlara görev veriyoruz.

Lâfla peynir gemisi yürümedi. Önce konuşanlar, şimdi gene konuşuyorlar. "Çok yaşamaz işçi birliği" diyorlar. "Zamansız kuruldu" diyorlar. Nedenmiş yürümezliği, zamansız kurulması? Bu geveze beyler yok içimizde de ondan. Kendileri beceremediler de ondan.

Baltalamak için çok şey söylediler. İstemiyorlardı birliğimizin kurulmasını. Kimisi öküz altında buzağı arıyordu. Kimisi ise lâfta bütün işçilerin birliğinden yana iken Türkiyeli işçilerin birliğine karşı çıkıyordu. Temelde iki kesim de, işçilerin gerçek çıkarları nın karşısındaydı. Adamın söveceği geliyor. İşçiyiz dedik çıktık. Kendi davamızı savunacağız. Hayatımızı kolaylaştıracacağız. Dayanışacağız dedik, çıktık. Kimsenin tavuğuna da kış demedik. Üstelik kim ne yaptı ise ortada. Niye derler bunları? Ne ederler? Kimdir bunlar? Yakında hep görürüz. Ama şunu belliyelim kendi başımızın çaresine kendimiz bakıyoruz. Kim işçidir, kim işçi yararına çalışıyor ortadadır. Sözlere kulak asmadan iş yapanlara bakalım. Ve birliğimizin kurulmasını istemiyenleri teşhis edelim. Ne yapar bunlar, ne eder? Neredeydiler şimdiye kadar?

Adam akşama kadar kafa çekiyor. Ne zaman işçilerin birleşmeleri, birlik olması söz konusu olsa ortaya çıkıp birliği baltalamaya çalışıyor.

Nedir bu adam? Nereye hizmet ediyor? Bildiğimiz işçilerin birleşmesini istemeyişidir. Meseleleriyle uğraşmasını, dertlerine çare bulunmasını istemeyişidir.

Neyse, sonunda sökmedi bu gibilerin oyunu. Birlik kuruldu. Çalışıyor. Şimdi daha da kuvvetlenmemiz lâzım. Birliğin çalışmalarıyla, önümüzdeki dertlerle uğraşmamız lâzım.

İnsanın derdi bitmez. İşçinin derdi bitermi? İşçi Birliği yaparmı bunu? Büyük lâf söylemeyelim. Yapamaz. Yapacağı karınca kararınca olacaktır. İyi niyet yetmez. Bilmek öğrenmek lâzım. Ne yaparsak bilerek yapmalıyız. İşçi Birliğinden yapacağından fazlasını beklemiyelim. Fakat gücümüzü bilelim. Başımız sıkışınca çare arayacak, derdimize birlikte koşarak arkadaşlık kuralım.

Morin şirketinde 20 arkadaş grev yaptı. Sendikasız grev yapılırmı? Yapılmaz. Bilmediklerinden tek başlarına gittiler greve. Gene de birlik oldukları için yıkılmadılar. Sendikasız grev yapılmıyacağını bilmiyorlardı. Şimdi öğrendiler. Sendikalar milliyeti ne olursa olsun bütün işçilerin çıkarını savunur patronlara karşı. Her ülkede işçinin gerçek çıkarını savunan sendikalar ve patron yanını tutan sarı sendikalar vardır. Hangi milletten olursa olsun bütün işçiler bulundukları yerdeki gerçek sendika çatısı altında toplanmalıdır. İster Fransalı olsun, ister Türkiyeli olsun ister Cezayirli olsun ister Tunuslu olsun bütün işçilerin sırtından geçinen patron ~~aynı~~. Sendika milliyeti ne olursa olsun bütün işçilerin hakkını patron karşısında korur. Patron sendikalı işçiyi işinden atmağa korkar. Çünkü sendikalı işçinin patrona karşı grev hakkı vardır. Bu hakları da sendikalı olanlar kullanabilirler.

Doğruyu konuşalım. İşçi Birliği sendikanın yapacağını yapamaz. Ama sadece kendimizin anlayacağı, kendimize has problemlerimiz vardır ki onları da yalnız bizim işçi birliği çözebilir. Bizim dayanışmamız çözebilir. Meselâ nedir bu problemlerimiz? Kendi ülkemizin resmî makamlarıyla işlerimiz olmaktadır. Her zaman karşılaştığımız tercüme işlerimiz olacaktır. İş yerinde dil bilmediğimiz için karşılaştığımız problemlerimiz vardır. Her yönden başımız sıkışınca bir dostluğa, arkadaşlığa ihtiyacımız vardır.

Elimize bir kağıt geçmektedir anlamadığımız için durup dururken işimizden olmaktayızdır. Hemen işçi birliğine uğrayıp elimizdeki kağıdın ne olduğunu öğrenebilmekteyiz. İşçi birliğinde görevlendirilmiş dil bilen arkadaşlar bulunmaktadır. İhtiyacımız olduğunda bu arkadaşları alıp iş yerimize kadar birlikte götürebilmekteyiz. Son üç hafta içinde işçi birliğinin yararını gören arkadaşların tek tek dertlerinin çözüldüğünü gördük.

Tekrar ediyoruz lâfla peynir gemisi yürümüyor. Hem arkamızdan konuşanlar hem bizi övenler var. Bunlar önemli değil. Önemli olan iş yapmak, her arkadaşın görev alması, çalışması gerekmektedir. Eğer yapamadığımız işler varsa onların söylenmesi nasıl yapılması gerektiğini anlatılmalıdır.

Bu iş böyle yapılmaz iyi çalışmıyorsunuz demek gevezelik etmektir. Onun yerine, bu iş böyle yapılmaz böyle yapılır, haydi beraber yapalım demek lazım ve yapmak lazım.

İşçi birliğinin çalışmasından yalnızca yönetimde çalışanlar sorumlu değildir. Kendisine görev verilen her arkadaş sorumludur. Görevli her arkadaş yönetici demektir, sorumludur. Birliğimiz şu anda ümit edilenden daha güçlüdür. Dahada güçleneceğiz. Çünkü kendimiz kurduk kendimiz yönetiyoruz.

Başarımızı çalışmamızla ispatlıyacağız.

ÇALIŞMALAR YÜRÜYOR...

-Birliğimiz Sosyal ve Kültürel faaliyetler kolu çalışmalarını başarıyla yürütmeye devam ediyor.

Kuruluş çalışmalarını sırasında dertlerin dile getirildiği dayanışmamızın gerekliliğinin konduğu, sohbet edilip, eğlenildiği iki toplantıdan sonra, 20-Mayıs'ta yine bir toplantı tertip edilmiştir. Bu seferki toplantımız eğlenceye ayrılmış olup, kısaca çalışmalar da anlatılacaktır.

-Geçici lokalimizde görevli arkadaşlara yapılan başvurular sonucunda bir çok arkadaşın dertlerine çare düşünülmüş tercüman temin edilmiş, sandıklara gidilerek hakları aranmıştır.

Bu hizmet devam edecektir.

Sorunlarımız Üzerine...

FRANSA'DAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN DURUMU

Fransa'da 30.000'e yakın biz türk işçilerinin sorunları bugüne kadar çözümlenme yoluna girmedi. Fransa'ya gelme, iş sözleşmesi, oturma izni, mesken, sağlık, iş kazası, aile yardımları, **vasıflı işçilik**, ücret, dil, hatta beslenme problemleri dağınık, her işçinin tek başına bırakıldığı bir durumda devam edip gidiyor. Gerek Türk, gerek Fransız makamları temel çözümler getirmek için kendilerini yormuyorlar. Türk makamları için esas olan yurttaki işsizleri Avrupa'ya postalamak ve onları sefalet pahasına yurda para göndermeye zorlamak. Fransız makamları içinse esas olan çok çalıştırmak az vermektir. Bu başka milletlerden göçmen işçiler için de aynı. Fransa'nın kendi işçisi için de aynı, ama burada gördüğümüz Fransız işçisi ve yabancı işçilerin bir kısmı kendi haklarını kendileri almak için bir araya gelmiştir. Büyük sendikalar kurmuşlardır. Alabildiği hakları bu sendikalar yoluyla almıştır. Şimdi de almak için mücadele etmektedir.

Biz Türk işçileri üç yoldan giderek sesimizi duyurmak haklarımızı almak durumundayız. Bunlardan birincisi kendi aramızda birlik olmaktır. Çünkü kendi dertlerinizi en iyi biz biliriz. Bunları ortaya koyar, aramızdan birkaç arkadaşımızı görevlendirir ve haklarımızı hem türk makamlarına hem fransız makamlarına götürürüz. Kurduğumuz işçi birliği bize bu yolu göstermektedir. Onun güçlenmesine, üye kazanmasına çalışacağız. İkinci yolumuz bu ülkede bizim sorunlarımızın aynı sorunlarla karşı karşıya olan başka milliyetlerden göçmen işçilerle birlik olmaktır. Onların örgütleriyle birlikte hareket ettiğimizde ortak haklar elde etmemiz, karşılıklı yardımlaşmamız mümkün olur. Fransız makamları göçmen işçilerin durumunda iyileştirme getireceğine geçtiğimiz eylül ayında onları patronun eline teslim eden bir kararname yayınladı. FONTANET KARARNAMESİ: Bununla şu hükümler getirildi:

1- Yabancı işçilerin oturma kartları ile çalışma kartları bundan sonra aynı süre için geçerli olacak. Yâni işçi, oturma izni alabilmek için kendine verilen en kötü işleri bile kâbul etmek zorunda kalıyor.

2- Yabancı işçiler bağlı bulundukları işyerinde en az bir yıl çalışmadan işlerini değiştiremeyecekler. İşini değiştiremeyecek demek, çalışma kartını yenileyemeyecek demektir. Böylece

işçi en az bir yıl iş şartları ne olursa olsun bağlı kalıyor.
3- Çalışma kartları ile ilgili işlemler, oturma izinleri ile birlikte yabancı işçinin oturduğu yer komiserliğince, Paris'te Prefektörlükçe yapılacaktır.Böylece işçinin hakları polisin eline teslim ediliyor.

4- Yeni gelen yabancı işçi oturma izni alabilmek için oturma veri garanti etmek zorunda olacaktır. Patronun tasdik ettiği resmi bir ikamet belgesi iş sözleşmesine eklenecek. İşçi mesken konusunda da patrona bağlanıyor, onun lojmanlarında onun tesbit ettiği kirayı ödemek zorunda bırakılıyor.

5- Turist işçilerin bundan sonra yalnız vasıflı olanlarının işçi olma istekleri kabul edilecek. Böylece birçok işçi kartsız çalışmaya, hiç bir hak elde edememeye ve polis tarafından atılma tehlikesine sokuluyor.

6- İşsizlik sigortasının süresi kısaltılacaktır. Bu da işsizlik dönemlerinde işçileri dışarıya atmaya zemin hazırlayan maddelerden biri.

7- İşten çıkan veya atılan bir işçiyi yeni bir işe ancak Agence Nationale de L'Emploi yerleştirebilecek. Yani patronlar mesleğine bakmadan istedikleri işte ve istedikleri şartlarda işçi çalıştırabilecekler. İstedikleri işçilerin işe alınmamasını sağlayabilecekler.

Bu kararname hâlâ yürürlüktedir.

Öte yandan geçen Haziran ayında yabancı işçilerin personel delegesi ve işyeri komitesi (comité d'entreprise) üyesi seçilebilmeleri bir kanunla kabul edilmiştir. Fakat bu işlemi zor bir duruma sokuldu yine aynı kanun tarafından. Çünkü bu seçime aday olabilmek için Fransız dilini konuşma ve yazma şartı konuldu. Bunu kimin kontrol edeceği açıklanmadı. Yâni uygulamada her yabancı işçiyi dil bilmediği için seçilmeden alakoyabilecekler.

Eylül ayından beri sendikalar tarafından yabancı işçilerin hakları için Fransız makamlarına baskı yapılmaktadır. Bizim görevimiz bu konudaki çalışmalara birlik olarak bundan böyle daha güçlü katılmaktır. Bu dayanışma kendimize ait sorunların çözümünde de gücümüzü arttıracaktır.

Türk işçileri, Fransa'da aile yardım 1 almıyan tek yabancı işçilerdir. Bu konuda Fransız hükümeti ile 13-14 ay önce yapılan sözleşme Türkiye Büyük Millet Meclisinde bugüne kadar onaylanmadı.

10. Bu anlaşmanın uygulanmaya bir an önce başlanması için resmi makamlarla temasa geçmek zorundayız. Birliğimiz bu konuda sesini duyurmak gereğinde.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE FRANSIZ HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA YAPILAN GENEL SÖZLEŞME (Önemli Maddeler):

Birinci Madde, 2. paragraf:

Fransa'da çalışan Türk uyruklular ve bunların Fransa'da oturan hak sahipleri işbu sözleşmede adı geçen mevzuata tabidirler.

Madde 4, Paragraf I.:

Analık tazminat yardımı dışındaki belli başlı tüm sosyal güvenlik konuları işbu sözleşme kapsamına girer.

Madde 8:

Gerekli şartları yerine getirmiş olmak şartı ile Fransa'daki Türk işçileri ve yanlarında bulunan aile fertleri Fransız işçilerinin yararlandıkları hastalık sigortası yardımlarından faydalanmak hakkına sahiptirler.

Madde 9:

Gerekli şartları yerine getirmiş olmak şartı ile Türk kadın işçiler Fransızların yararlandıkları analık sigortası yardımlarından faydalanacaklardır.

Madde 10:

Hastalık ve analık sigortası primlerinden yararlanmak için gerekli süre yetersizse, bir aydan eski olmak üzere Türkiye'de geçirilmiş bulunan sigortalılık süresi hesaba katılır.

Madde 11:

Fransa'dan Türkiye'ye dönen işçi ilgili kurumun oluru- nu almış olması kaydıyla Fransa'daki analık ve hastalık sigortasından yararlanır. Ancak en geç üç ay içinde baş vurmuş olması gerekir.

Madde 12:

İzinli olarak Türkiye'ye dönen işçiler üç ayı aşmamak üzere Fransa'da yararlandıkları hastalık ve analık sigortasından aynen faydalanırlar. Bunun için sosyal sigortalardan olur belgesi almak gereklidir. Hertürlü tedavinin sigortaya tabi olabilmesi için bu olur belgesi şarttır.

Madde 15:

Fransa'da çalışan bir işçinin Türkiye'deki ailesi ve fertleri ayrıca sigortalı değillerse hastalık ve analık hal- lerinde tedavi ve bakımdan yararlanmak hakkına sahiptirler.

Madde 19:

Maluliyet sigortasının hesaplanmasında da hem Türkiye-
de hem de Fransa'da sigortalı geçen süre göz önüne alınır. Ma-
luliyet sigortasının tazminat miktarı kaza, hastalık ve iş bı-
rakımı anında bulunan yerin yasalarına ve mevzuatına göre he-
saplanır.

Madde 31:

Fransız yasalarında aranan koşulları yerine getirmek
şartı ile Türk işçileri en fazla 4 çocuğa kadar çocuk zammı
talep edebilirler.

Madde 35:

Geçici çalışmazlık süresince Fransızlara tanınan taz-
minat ve primlerden yararlanan bir Türk işçisi memlekete dönün-
ce de bu haklardan yararlanabilir. Bunun için bağlı bulunulan
sigorta kurumunun olurlu almak şarttır. Fransa'da tarım kesi-
minde çalışanlar özel bir statüye sahiptirler.

Madde 41/I:

Meslek hastalıkları en son çalışılan ülkenin mevzuatı-
na göre belirlenir ve haklar bu mevzuata göre tanınır.

Madde 43:

Fransa'da çalışan Türk işçileri ölüm halinde diğer ya-
bancı işçilerin yararlandıkları haklardan yararlanırlar.

Madde 45:

İşbu sözleşmenin işler hale gelebilmesi için her iki
ülkenin yetkili makamlarınca onaylanması, sonra da her konu
üzerinde özel sözleşmelerin yapılması gerektir. Bu haklardan
nasıl ve negibi şartlarda yararlanılacağı bu ek sözleşmelerle
gösterilecektir.

Madde 49/2:

İşbu sözleşme ile ilgili her türlü belge ve ilamlar
muteber olmaları için konsolosluk makamlarının tasdikine tabi
değildir.

Madde 50:

Sosyal sigortalar ile ilgili her türlü müracaatlar za-
manını geçirmemek şartı ile hem Türk hem de Fransız makamları-
na yapılabilir.

Madde 57:

İşbu sözleşmenin uygulanmasında sosyal sigorta hakların-
dan yararlanan Türk işçiler Fransız işçilerle aynı muameleleri
yerine getirirler.

Burada kısaca Fransa'da içinde bulunduğumuz şartları açıklamaya çalıştık. İşçi Birliğinin bundan sonraki yayınlarında başta saydığımız güçlükler(Fransa'ya gelme, iş sözleşmesi, oturma izni, mesken, sağlık, iş kazası, vasıflı işçilik, ücret dil) konularında açıklık getirilmeğe çalışılacak.

Birliğin sorunlarımızın halli için çalışması, üye sayısını çoğaltarak güçlenmesi ve sendikalarla , başka kuruluşlarla dayanışmayı sağlamak için toplantılara katılalım. Mektupla düşüncemizi ve ihtiyaçlarımızı bildirelim, arkadaşlarımızı bize katılmaya çağıralım.

KISA- KISA...

Üye- Aday Üye

Fransa'daki Türkiye'li işçiler birliği I-Temmuz 1901 numaralı kanun ve 19-Ağustos 1901 sayılı kararname'ye uyularak kurulmuştur.

Bu kanun'a tamamen uygun olarak birliğimizin daha iyi işlemesi için en iyi yol olarak üyelik konusunda bir ayırım yapılmış olup, üyelik kol faaliyetlerinde çalışacak olanlara mahsus-tur? Kol faaliyetleri Birliğin çalışmalarında, en önemli işten en önemsizine kadar, ama mutlaka çalışma gerektiren görevlerin yerine getirilmesidir. Yani Birlik içinde görev alan herkes üyedir.

"Aday Üye"likte, Birliğe bir aidat ödeyen ve çalışmaların sağladığı haklardan faydalanan her kişidir. Bunlar kol çalışmalarında bizzat görev alınca "Üye" olurlar ve kararlara katılırlar.

Tekrar özetlersek; Aktif üyeler birlik çalışmalarına katıldıkları için genel kurulda oy kullanıp, yönetim kuruluna seçilebilirler. Aday üyeler ise Birlik çalışmalarının sağladığı her türlü haktan faydalanırlar ancak genel kurulda oy kullanıp, yönetim kuruluna seçilenezler. Bu arkadaşlar genel kurul'da dileklerini bildirebilirler.

KISA- KISA...

Üye- Aday Üye

İLK TOPLANTIDA BAŞKANIMIZIN YAPTIĞI KONUŞMA

Önce hepinize hoşgeldiniz deriz. Bugün burada Fransa'da ki Türkiyeli işçiler birliğinin kuruluşunu duyurmak ve dost bir günü birlikte geçirmek amacı ile toplandık.

Kısaca niçin birliğimizi kurmağa çalıştığımızı ve amaçlarımızı açıkliyalım. Türkiye'den geliş sebebimizi başka bir toplantıya bırakırsak Avrupa'ya kimimiz durumumuzu düzeltmek gidip ~~karınca~~ kararınca bir iş yeri açmak amacıyla geldik. Fakat bütün bunların ötesinde insanca yaşamak amacındayız. Memleketimizde dertlerimiz, Avrupa'da dertlerimiz var.

Bazılarımızın Fransa'ya gelişleri yeni oldu. Bazılarımız artık yıllanmaya başladı. Bu sene de gelenler var. Gelecek yıl da olacak. Avrupa Türkiye'den işçi istedikçe bizler de memlekette iş bulamayınca daha iyi yaşarız, daha çok kazanırız umuduyla bu geliş devam edecek. Günbegün çoğalacağız.

Bugün Avrupa'da bir milyondan fazla türkiyeli ekmek parası için çalışmaktadır. Gelecek yıl daha da çoğalacağız. Diğer yandan dertlerimiz, içinde bulunduğumuz durum ve gurbet acısı da içimizi kemirmektedir.

Dertlerin, zorlukların ötesinde çalıştığımız Fransa'da çatısı altında toplanacağımız bir yerimiz yoktur. Birbirimizden kopuk, parça parça ve birbirimizden habersiz yaşayıp gidiyoruz. Gönül ister ki bir araya gelelim, dertleşelim, dayanışalım. Bu istekle yola çıktık. Çatısı altında toplanabileceğimiz, dertlerimizi paylaşacağımız bir yol yordam aradık. Fransız kanunlarına baktık. Aylardır çok sayıda arkadaşla konuştuk ve nihayet bu birliği kurmağa karar verdik.

Fransa'da başka ülkelerden gelen işçiler de var. Onların hemen hemen hepsinin işçi birlikleri var. Bizim yok. Onların hemen hemen hepsinin lokalleri, toplantı salonları, dertleri ile ilgilenecek adamları var. Bizim yok. Bizim de olsun istiyoruz. Fakat bunun için Fransız kanunlarına uygun bir cemiyyet şart idi. Biz hepimizin birleşmesi ile kendi imkanlarımızla bir yer tutmanız mümkün. Dayanışarak dertlerinizi azaltmak mümkün diye düşünüyoruz. Bunun için birliği kurmağa çalıştık.

Fransa'ya eski gelenlerden bazıları hariç fransızcaı hiç birimiz bilmiyoruz. Bir tercüme işimiz olsa ya dil bilecek

bir talebe arıyoruz ya da işimizi yapamıyoruz. Üstten atılsak çoğumuz nereye nasıl başvuracağımızı bunun kanuni yollarını bilmiyoruz. Bırakalım kanuni yolları işçi meseleleri ile ilgili ne gibi kuruluşlar var onu bilmiyoruz. Kısaca dilsiz kulaksız gibiyiz. Ama işçi birliği ile dilimizin açılması kulaklarımızın duyması hiç değilse biraz olsun mümkün olabilir.

Bunların ötesinde dertlerimizi çoğu kere bırakalım Fransız makamlarını kendi konsolosluğumuza bile duyuramıyoruz.

Fakat birliğimizin çatısı altında toplanırsak hem hepimizi temsil eden birliği oluşturmuş hem de birliğimiz sayesinde sözümüzü daha fazla geçirecek kuvvete sahip olmuş olacağız. Birliğimiz bu düşüncelerle kurulmağa çalışılmıştır.

Türkiyeli işçilerin içinde başta teşkilatlanmak olmak üzere çeşitli çalışmalar yapmak ve dertlerimize hiç değilse çareler aramak amacındayız. Sohbet toplantıları ve bunlara benzer faaliyetlerle hem görüşümüzü hem dertlerimizi duyururken kendi bilgimizi, kültürümüzü, görüşlerimizi de geliştirmemiz mümkün olacaktır.

Diğer yandan devamlı bir yer tutabilecek, bir lokal açabilecek, toplanmamız, bir araya gelmemiz mümkün olacaktır. Kendi yerimizde bir hukuk bürosu meydana getirerek hukuki işlerimizle ilgili arkadaşlar görevlendirilecek, tercüme bürosu meydana getirerek tercüme işlerimizi, dilekçe yazmaktan herhangi bir patronla ya da Fransız resmi makamlarıyla konuşmaya kadar tercümanlık işlerini yürütecek arkadaşlar çalıştırılabilecektir. İşçilerin dışında aydın ve talebe arkadaşlardan yararlanabileceğiz, yararlanmaktayız.

Bu iş birkaç gönüllü arkadaşın işi değildir. Hepimizin işidir. Yer tutmak, lokal açmak, yayın yapmak için paraya ihtiyacımız vardır, bunu da böyle eğlence günleri ve geceleri düzenliyerek kazanıp arkadaşlarımızın vereceği aidatlar ve teberru-rla karşılayabiliriz. Para işinin ne pis bir şey olduğunu biliyoruz. Ne yapalım ki mecburuz. Hesaplarımız ise birliğin üyesi olan arkadaşlar tarafından her zaman kontrol edilebilecektir.

Fransa'da olduğumuzdan dolayı Fransız kanunlarına uygun hareket etmek zorundayız. Birliğimiz de Fransız kanunlarına göre kurulmuştur. Kanunlara göre birliğimize çalışma ve oturma kartı olan arkadaşlar üye olabilecektir. Fakat bizler elimizden geldiğince turist işçi arkadaşlara ayırım yapmadan yardımcı olma-ğal çalışacağız.

Şu anda kendimize ait bir yerimiz yoktur.Fakat Fransa Türk Öğrenci Birliğinin salonunu ve imkanlarını kullanabileceğiz.Şimdilik geçici yerimiz orası olacaktır.

Şu anda işleri yöneten bizler kendimizi geçici olarak kabul ediyoruz.En kısa zamanda kendi yerimize geçtiğimiz zaman üyelerimizle toplantıya geçmek,yönetimi yenilemek amacındayız. Bunun için birliğin amaçlarını ve kurulmasını doğru bulan arkadaşların kısa zamanda üye olmaları gerekmektedir.Geçici olarak bulunduğumuz yerimizde hem tüzüğümüzü çoğaltılmış olarak ve hemde üyelik fişleri hazır bulundurulacaktır. Görevli arkadaştan istediğiniz zaman temin edilebilecektir.

Arkadaşlar,birliğimizi kuvvetlendirmek bizlere yararlı duruma getirmek yine bizlerin elindedir. Şu ana kadar böyle bir kuruluşun olmaması dolayısıyla bir başımıza olmanın sıkıntısını yeteri kadar çektik.

Birbirimize sahip çıkarak hiç değilse bundan sonra bir kuvvet haline gelelim. Diyer yandan hem kanunen hem birliğimizin genel niteliği dolayısıyla şu konulara belirlemek yararlı olacaktır.

Dünyanın her yerinde işçiler siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel çalışmalar, mücadeleler yapmaktadır. Siyasi mücadele siyasi partilerle, iktisadi mücadele sendikalar yolu ile yapılmaktadır. Bizim kuruluşum bu ikisi de değildir. Fransa'daki Türkiyeli İşçiler Birliği sosyal ve kültürel bir kuruluştur. Bu siyasi görüşlerimiz yoktur demek değildir. Fakat kuruluşumuz siyaset yapmaz. Birliğimiz, niteliğini, üyeleri olan işçilerden alacaktır. Tabii ki genel işçi çıkarlarını koruyacak ve savunacaktır. Ayrıca bu yabancı ülkede işçilerin çıkarlarından yana ve demokratik haklardan yana olan Türkiyelilerin birliğini ve dayanışmasını savunur.

Son söz olarak Birliğimizin kurulmasında bize yardımcı olan tüm arkadaşlara, Birliğimizin kuruluşunu kolaylaştıran Fransız arkadaşlarımıza ve Fransa Türk Öğrenci Birliği Yönetim Kuruluna teşekkür ederiz.

FRANSA'DAKİ TÜRKİYE'Lİ İŞÇİLER BİRLİĞİNE BAŞARILAR

Duydumki doslar dernek kurulmuş

Uzak iken yollarımız yakın olmuş

Kötü günlerimiz geride kalmış

Derdinize derman olan bir yuvanız olmuş.

Hayırlı olsun derneğiniz dostlar,

Duyunca yanmaz oldu yanan bağım,

Haberi alınca açıldı **kolların** ,

Dostlar derneğiniz mübarek olsun.

Vatandan ayrıldık geldik Paris'e

Dostlar bir müjdem var sizlere,

Birleşmek artık şart oldu bizlere,

Dostlar derneğiniz mübarek olsun.

Kader böyleymiş geldik Avrupaya,

Gece gündüz yalvardık ulu mevlaya

Kurban olan gökteki yıldıza aya,

Dostlar birliğimiz mübarek olsun.

Bilelim ki **bizim de var derneğiniz**

Unarın ki dostlar kalmamıştır derdiniz

Pariste de oldu dostlar bir ufacak eviniz

Dostlar derneğiniz mübarek olsun

Hataylı İsmail yazarken bu destanı

Aklında tutmuştu dost ile arkadaşını

Yakın iken irak etmiş gurbet yollarını

O da kutlar derneğinizin kuruluş bayramını

İSMAİL TÜM

GAFFAR İLE ZÂRA

Bekir Yıldız

Güneş, aylardan beri Mahra köyünün tepesine çökmüş, doğayı ışıklarıyla değil, sanki bedeniyle kavuruyordu. İnsanların komikleri çözülürken, köyün yamacında akan Fırat'ta göğe karışmıştı.

Kış mevsimlerinde, koca adamları ürkütüpkiyısından baktırmayan Fırat, şimdi el kadar çocukların ayakları altında çiğneniyordu.

Su bunca azaldıktan sonra, Mahralılar için bir pençe gölge, bir yudum su aramaktan başka geriye ne kalırdı...

Gaffar, mutlulukların böylelerine ufaldığı bir mevsimde, dağların, denizlerin ötesindeki, bilmediği fakat duyduğu yeni bir dünyayı önce gönlünde kabartıyor, sonra da aklında zaptetmeğe çabalıyordu.

Bir çuval buğday karşılığı çalışmak, ağanın gölgesinde yalanmak, Gaffar'ın babasını yatağa koymuştu. Toprak, şimdi, yıllardan beri kenidisini deşen, dölleyen bu adamı cezalandırıp altına almak için sabırsızlanıyordu adeta.

Bu gerçeği kavarayan Gaffar, başarabileceği son bir görev yüklemek istiyordu babasına. Ayağa kalktı. Uzun boyunun gölgesi, duvarlarda devreşti. Az sonra bu gölgeler yerde sürünüp, dışarının karanlığında eridi. Gaffar üç beş dam sonra durdu. Kararsız bir kaç dakika yaşadı. Sonra güçlenip baba ocağının kapısını çaldı. İçerden eski bir ses duyuldu.

"Kimdir o? "

"Benim ana, aç"

Kapı açıldı. Gaffar'ın babası, eski bir yatağın içindeydi. Uyanıktı. Oğlunu görünce sevindi:

"Hoşgelmişsen Gaffar," dedi. "Benim de gönlüme gariplik çökmüştü. İyiki geldin."

Anası, yumak gibi olmuş ihtiyar bedenini, odanın bir köşesine taşıdı. Sonra bakışlarını Gaffar'ına bağladı. O pek az konuşurdu zaten. Hele erkeklerle konuşmamayı, ağzını kiltleyip dinlemeyi, töresel bir erdem sayardı.

Gaffar, babasına sordu:

"Nasılsın baba? sizilerin gene depresyimi?"

Adam iç geçirdi:

"Bir sefer dert gelmeye görsün oğlum. Kolayına savuşup gitmez. Her yanım keçeleşti. Eh, ihtiyarlık. Bunca yıl toprakla cebelleşmek kolay mı ya?..."

Gaffar'ın kara gözleri, cılız ışığın altında parladı. Babasına açacağı sırta, daha fazla sahip çıkamadı:

"Bak baba, " dedi. "Bana huylanmıyacağına söz verirsen sana bir sır açacağım. "

Adam yatağın içinde kıpırdanırken, merakla sordu:

"Sıkrın kanlı mıdır?"

"Yok baba. Kimseden kan alacağım yoktur. Bilirsin. Fakat topraktan yana dertliyim, Uşaklarımın kursağı kurudu."

Adam uzandığı yerden, bu sözlerin altından kalmamıyacağını anladı. Sağ elini destek yapıp oturdu. Yorganı sırtına döşedi:

"Rahmetli dedenin bir sözü vardı: (elle gelen düğün bayram)" derdi oğlum. Fukaralık yalnız bizim ocağımıza çöreklenmemiştir ya. Herkesin boynu bükük."

"Doğru baba, herkes açlıktan kırılmada. Emme sebebini bilen yok. Tüm obanın başına musallat olan beşayı ben berk biliyorum. Aha şu gözü kör olasıca traktördür. Ağa eğiki eline bu mereti geçirdi. Ne poğ olduğunu meydana vurdu. Herkes etrafında it gibi fırlanmada, emme gel gör ki, o, bunca yılın azaplarına bile, kapısındaki itler kadar itibar etmemeli. Bir traktör obadaki bunca adamın işini bir solukta yapmada. Biz de hâlâ gözümüzü yassılayıp ağanın çevresinde dolanmadayız. Halbüsem traktör geldikten sonra sümsürük olduk baba. Diyem ki ..."

Gaffar sustu. Yutkundu. Babası, yürütülen konuşmayı noktalamak istedi:

"Eee...Sözünü düyümle bakalım."

"Diyem ki... Gidim, bir traktörde ben alım ha! "

"Bir köşeye büzülmüş olan Gaffar'ın anası, ilk kez söze karıştı:

"Viş anam, başımıza küller. Bu nasıl hanek oğlum?"

Gaffar'ın babası çıkıştı:

"Sen sus avrat hele. Kadın aklınla burnunu sokma. Bu iş taşkaleye gelmez. "

Gaffar sakince araya girdi:

"Bunda taşkaleye gelecek bir şey yok. Traktör almak benden, Emme uşaklarıma sahip çıkmak sizden. Bir kaç ay içinde, kaç babayiğit yüzünü sürpotop gurbete çıkı. Ben de gidecam.

Gaffar'ın babası kızdı.

"Doğup büyüdüğü obayı terklemek babayiğide yakışmaz. Ayaklarını kır ve bu sevdadan vazgeç Gaffar. Er olan, ancak asker ocağına, ya da namusu yere düşende kan akıtıp mapusaneye gitmek için babasını boşlar. Yoksa senin gibi keyfigurbete çıkmak soyumuzu lekeler."

"Neşe keyfi sayılsın baba?. Düğün dernek içinmi gideceğim? Çalışacağım, para irkip traktör alacağım."

"Bak Gaffar, bösbüyük olmuşsan. Askerlik etmişsen Emme hâlâ aklın havada. Traktörü inek mi belledin. Bir oda dolusu para ister. Homdo Ağamız bile, bir traktör almak için az mı arazi sattı?"

Bu ara gaz lanbası nefes alıp verdi. Işığı kısılıp uzadı. Gaffar'ın bir pençe sızı gelip böğrüne yapıştı. Aklında daha önce duyduğu sözler oynaşmaya başladı. Babasına yeni bir soru açtı:

"Baba," dedi. "Ağanın toprak sattığı essahdan doğru mudur?"

"He... Bunda şaşacak ne var. O kaç yılın ağası. Bugün satar, yarın sattığından çoğunu alır."

"Ben duymuşam ki, o bizim de toprağıımıza sahip çıkmış. Hııı... Doğru mudur?"

Adam, yorgani toparlayıp tekrar sırtına döşedi. Sonra kederli bir sesle sordı:

"Nereden duymuşsan oğul?"

"Duymuşam işte. Emme bir seferde senin ağzından duymak istedim."

"Bu eski bir davadır Gaffar. Heç indirip kaldırmasan daha iyi olur. Ağayla başa çıkacak, biz mi kaldık koca obada."

"Doğru baba. Ağa büyük, ağa kudretli. Onun karşısına dikilmek akıl kârı değil. Aslı, varmış, onu anlamak istemişem ha..."

"Doğrudur Gaffar. Ağa devletin dağıttığı toprağı elimizden almıştır. Emme bu işte onun suçu yoktur oğlum. Ben bizzat ayaklarına kapanıp yalvarmışam, ille de benim toprağı mı

alması için."

Gaffar kızdı. Fakat babasına karşı gelmek istemedi. Sesini düzeltip sordu:

"Bunu niye yaptın baba? Nasıl yaptın?"

Adan, bu önemli olayı, kendisini ve ağayı haklı çıkaracak yanlarıyla anlatmaya başladı:

"Sen silah altına yeni düşmüştün oğlum. Bir gün köye devlet adamları geldi. Hepside kelli felliydi. Günlerce ağanın toprağını çizip biçtiler. Ve sonra hepimizi bir araya toplayıp meseleyi açtılar. Angara devleti köylüye toprak dağıtacak dediler. Hepimizin yüreği, sevinçten yaralı kuş gibi parpazlandı. Kulahtarımızı havaya fırlattık. Emme sevincimiz kursağınızda kaldı. Gerisin geri tepti Gaffar. Niye mi? Meğer bir kısmımıza ağanın fazla toprağını, bir kısmımıza da Fıratın yamacındaki toprağı dağıtacaklarmış. Bu işe önce kimse yanaşmadı. Ağanın atadan kalma has malına kim el uzatır oğlum. Geriye kalan Fıratın yamacındaki toprak da onların hesabını yanıttı. Angara devleti hesaba oturduğunda Fırat incecik akarmış. Emme karar çıkıncaya dek Fırat taşmış ve kayda geçen özlü topraklar çakılla dolmuş oğlum. Bir poğa yaramazdı yanı."

Gaffar kaşlarını gerdi. Sonra büsbütün büyüyen merakını kovaladı:

"Eee? Sonra ne oldu baba?"

"Bir kaç gün düşünmek için soluk verdi devlet adamları. Kağıtlara imzayı basan, ağanın fazla toprağına sahip olacaktı. Ya, Gaffar, toprak denen mübarek, sıcak oldu, gelip bedenimize yapıştı. Aklımıza çöreklandı. Madem Angara devleti bu işi uygun bulmuş, bu işte cıkkılık yoktur dedik, bizbize, ağanın öbür köyü olan Hömürün doğu yamacında, igrimi dönüm arazi vurdu."

"Ben bu araziyi iyi tanırım baba, kıraç bir yamaçtır. Ve de taşlı topraklı. Ne etmeli."

Gaffar'ın babası, başını iki yanına salladı. Bir cigara sarıp yaktı. Sonra kutuyu Gaffar'a uzattı:

"Al," dedi. "Sen de yak."

Gaffar kabul etmedi:

"Cayız mı baba? Yanında cigara içerin mi hiç."

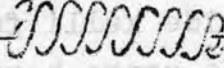
"Büyüdün gayrı. Boy boy uşakların oldu. Benden mü-sade"

Gaffar yerinden kalktı. Cigara kutusunu aldı. Ansızın büyük bir suçun eşiğinde olduğunu hissetti. Kendine gelip kutuyu babasına geri verdi:

"Sağolasan," dedi. "Sonra"

Gaffar, anasının yanına doğru gitti. Kadın oturduğu yerde uyumustur. Yüklükten bir çarşaf aldı. Anasını oturduğu yere yavaşça yıkıp, üzerini örttü. Sonra yerine oturdu.

(devam edecek)

DUYURU

-Geçici yerimiz olan FTÖB lokalinde her gün 17-19 Cumartesi-Pazar günleri 10-20 saatlerinde görevli arkadaşlar nöbet tutmaktadırlar. Arkadaşlar sorunlarına çözüm aramak için başvurabilirler.

-Lokal'e bizzat gelme imkânını bulamıyan arkadaşlar dilek ve şikâyetlerini mektupla bizlere bildirebilirler.

YAZIŞMA ADRESİ

FTİB
chez UETF
6, Place St. michel
75006 Paris

RESMÎ MAKAMLARLA İLİŞKİLERİMİZ:

FTİB Geçici Yönetim Kurulu 3 Mayıs 1973 tarihinde Paris Büyükelçiliğine bir mektupla başvurarak görüşme talebinde bulunmuştur.

Tesbit edilen randevu 22 Mayıs Salı günü saat 10'da Çalışma ataşeliğinde yapılacaktır.

Diğer taraftan, Konsolosluga yazdığımız 17 Mayıs tarihli mektubumuza Konsolos Tahsin Özer tarafından yazılı olarak verilen cevapta Birliğimize başarılar dilenmektedir. En kısa zamanda bir heyet Konsolosluga giderek yetkili makamlarla görüşecektir.

Arkadaşların dert ve dileklerini dile getirmek için çalışan Geçici Yönetim Kurulu bu görüşmelerdeki taleplerini ve bu talaplar karşısında elde edilen sonuçları bütün arkadaşlara ve işçi kitlesine duyuracaktır.

"İŞÇİ BİRLİĞİ", FTİB Aylık yayın organı.

Fiyatı: 2 F, Yıllık abonesi 30, altı aylığı: 15 F

Geçici Yazışma adresi: 6, Place Saint Michel Paris, VI.

Telefon: 325 92 63

Imp. Spec. UETF, 6 Place Saint Michel 75006 PARIS